

PŘÍTOMNOST RÁČKŮ V RAČICÍCH U ŽDÁRU A V OKOLNÍCH OBCÍCH PODLE J.F. SVOBODY

„V této době povstal v Račicích svobodný dvůr, o němž osecký rukopis k r. 1483 zaznamenává že byl prodán s desátkou, s právem myslivosti a rybaření mimo 2 rybníky **klášterskému poddanému** Mikulášovi za 30 kop míš. grošů a za kopy ročního platu klášteru.“

Josef František Svoboda: Vlastivěda moravská. Novoměstský okres. Brno 1948. Brno 2010. Pp. 572.

Srov. vs.: „V roce 1485 prodal žďárský klášter další pustý dvůr. Majetek v Račicích zakoupil pan Mikuláš, který se zavázal zaplatit 30 kop grošů míšeňských. Nejprve měl zaplatit v hotovosti 15 kop grošů a poté odevzdávat splátky po 5 groších. Kromě toho se nový majitel zavázal cisterciákům odevzdávat roční plat 1 kopy grošů...“

a dále:

„Roku 1484 prodal žďárský konvent panu Mikuláši s manželkou Barborou, dcerou Markétou a strýcem Valentinem za 6 zlatých uherských **rychtářství ve Stržanově** a vymezil jim právo na krčmu a šenkování piva, les Greut a louky, kde byl pan Mikuláš se svou rodinou oprávněn k lovu ptáků a zajíců.“

MZA Brno, G 10 Sbírka rukopisů, inv. č. 952, f. 30a-b in Benešová Lenka: Žďárský klášter v pozdním středověku

Roku 1505 koupil si Mikuláš z Račic se ženou Barborou doživotně od kláštera **Kuníkovský dvůr v křižanovské Olešince** za hotových 10 kop grošů českých a za 2 slepice a kopy grošů míšeňských ročního platu.

Držel asi (on nebo syn jeho stejného jména) i nadále zdejší dvůr, protože v roce 1551 nacházíme Mikuláše, dvořáka (majitele hospodářského dvora) z Račic, smířčím ve sporu hornobobrovských Vlachů.

Jeho nástupcem byl asi Blaha (Blažej) Ráček, neboť tento račický dvořák provdával roku 1571 dceru Annu za Jakuba Šašovského z Popovic, úředníka kláštera rajhradského. Nevěsta dostala vejpravu a nárok na otcovský podíl, ženich jí zadal dům, vinohrady a jiný majetek, vymínil si jen 100 zl k volnému nakládání. Mezi smluvčími byli David Eybenstaler z Eybenstal a Urban Sudický z Modřic, úředník kláštera tišnovského.

Rod Ráčků je v té době také na **svobodném dvoře ve Vojetínku** : Jan Ráček (majitel dvora ve Vojetínku 1560-85), syn Václav (majitel dvora ve Vojetínku 1586 - 1611) s manželkou Dorotou, Markyta, sestra Dorotina, Vítek Ráčků, který přejímá 1611 dvůr po otci.

1589 byl dvořák Blažej Ráček z Račic mrtev, po něm následoval asi syn Jan (1607 přichází Jan z Ráčkova mlejna) a pak Prokop.

Dvůr s mlýnem pod vsí Branišovem stojící o samotě na Olešanském potoce zdědil po otci Pavlovi okolo roku 1630 Šebestián Ráček a držel jej do roku 1640, kdy dvůr předal synu Tomáši Ráčkovi.

Ještě roku 1657 nacházíme Šebka dvořáka z Račic s manželkou Zuzanou, ale roku 1666 postupuje dvůr v ceně 200 kop Tomáš dvořák synu Václavovi, po jehož smrti jej odevzdala vdova dvořka Anna synu Karlovi. Ten jej poručil r. 1726 synu Františkovi, po jehož smrti se dvora ujal roku 1760 syn Josef dvořák neb Ráček a roku 1780 jej postoupil synu Františku Ráčkovi, který byl rychtářem.

Račice hospodářský dvůr	Stržanov, rychta	Olešínka Kuníkovský dvůr	Vojetínec	Branišov dvůr s mlýnem
1483 Mikuláš 30 kop míšeňských grošů + 1 kopu ročně	1484 Mikuláš žena Barbora dcera Markéta strýc Valentin 6 zlatých uherských	1505 Mikuláš žena Barbora 10 kop grošů českých + 1 kopu a 2 slepice ročně	?-1560-85 Jan Ráček syn Václav	
1551 Mikuláš Ráček smírčí ve sporu Vlachů			1586-1611 Václav Ráček manželka Dorota syn Vítek	do 1630 Pavel Ráček syn Šebestián
Blaha Ráček 1571 vdává dceru Annu syn Jan 1589 Jan Ráček			1611 Vítek Ráček	1630 Šebestián Ráček zdědil po otci Pavlovi
Prokop				
1607 Jan Ráček, mlynář 1651 Šebestián Ráček manželka Zuzana syn Tomáš Tomáš Syn Václav 1666 Václav Ráček žena Anna syn Karel Karel syn František 1726 František syn Josef 1760 Josef syn František 1780 František, rychtář				

Zdroje:

Josef František Svoboda: *Vlastivěda moravská. Novoměstský okres. Brno 1948. Brno 2010.*

Dr. Fr. Dvorský: *Místopis Moravy. Jihlavský kraj. Bystřický (n.P.) okres. Brno 1907.*

Benešová Lenka: *Žďárský klášter v pozdním středověku.*